

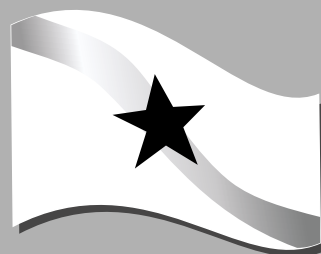

Confederación
Intersindical
Galega

Relatorio Acción Sindical

Congreso
24 maio 2025

Sindicalismo nacionalista e de clase

RELATORIO DE ACCIÓN SINDICAL

1 O aumento da explotación capitalista nun contexto internacional incerto marcado pola guerra e a depredación dos recursos

Afrontamos o IX Congreso no medio dunha crítica situación internacional, baixo os efectos do cambio climático e condicionadas por unha ofensiva do capitalismo neoliberal que busca reforzar a explotación de clase e a dominación colonial dos pobos e nacións. Unha carreira desenfreada pola depredación dos recursos naturais mentres se aceleran as profundas transformacións da economía pola descarbonización e dixitalización dos procesos produtivos.

Estamos ante a radicalización dun sistema económico e de produción que é incapaz de xerar un desenvolvemento que garanta o benestar social, resolver as necesidades básicas da humanidade e ser respectuoso coa natureza.

Un modelo en crise, onde a economía financeirizada e o capital prevalecen sobre os Gobernos e sobre a economía produtiva. Un capital obsesionado por un crecemento constante, sen límites para aumentar a taxa de lucro e a concentración da riqueza nunha minoría, sen importar as consecuencias devastadoras para a maioría social.

O protagonismo cada vez maior no contexto internacional dos BRICS, sendo un conxunto heteroxéneo de Estados, representa a realidade de que o mundo é irreversibelmente multipolar. A ruptura da globalización neoliberal é unha realidade imparábel, así como é urxente unha profunda reforma das institucións internacionais, comezando pola ONU e o Consello de Seguridade, seguido do sistema financeiro internacional, desdolarizando a economía, apostando por un comercio mundial multilateral xusto que garanta a soberanía alimentar.

Son urxentes unhas novas relacións internacionais sen subordinacións, sen explotación nin dependencias, fundamentadas no dereito de autodeterminación, no respecto á soberanía económica e política dos pobos e nacións para a construción dun mundo necesitado de xustiza, solidariedade, cooperación, igualdade e paz.

A guerra, nova ofensiva do capital

Nesta fase histórica, a chamada globalización neoliberal, o imperialismo, dirixido polos Estados Unidos (EUA), coa subordinación da Unión Europea (UE) e Xapón, aposta polo camiño da guerra para a continuidade deste sistema de explotación, xestionado a través dunha rede de bases militares dos EUA e da OTAN, colocadas estratexicamente para acosar, intimidar e actuar, así como validando resultados electorais ilexítimos, promovendo tentativas golpistas, impoñendo bloqueos, sancións comerciais e financeiras, así como a imposición de aranceis e sancións aos Estados que non se sometan. Estas son as novas formas de actuación desta potente maquinaria de agresións e xenocidio de pobos, que se suman ás coñecidas invasións e intervencións militares baixo a bandeira de accións humanitarias.

Toda unha nova oportunidade dos EUA, aplicábel a todos os Estados, mesmo aos seus “aliados naturais” europeos, para apertura de novos investimentos e dar saída aos seus produtos. Son exemplos de todo o que estamos analizando o aumento da venda de armamento aos estados europeos para a guerra de Ucraína, o consumo de gas ianqui en vez de gas ruso ou a obriga de depender absolutamente da tecnoloxía e chips ianquis.

O conflito no Oriente Medio, o exterminio e xenocidio do pobo palestino por Israel, decididamente apoiado polos EUA e a UE, son exemplo de todo isto, do pouco que lles importa alimentar este crime contra a humanidade que sofre Palestina.

1 É unha loita a morte para garantir a súa hexemonía económica, o acceso aos recursos e
2 a concentración da riqueza nos EUA, como centro dun mundo unipolar pero nun contexto
3 mundial no que a orde económica, a das relacións comerciais, financeiras e a xeopolítica
4 comezaron a rachar o seu papel dominante.

5 Chaman a rearmarse ante “as ameazas” dos países que se opoñen a vivir baixo estas
6 relacións de dependencia.

7 A chegada de Trump á presidencia dos EUA é unha versión máis embrutecida e desca-
8 rada da administración Biden, pero coincidente en reforzar o seu papel imperial no mundo.
9 Coloca á fronte do Goberno a magnates e multimillonarios e defende unha nova e máis
10 agresiva versión de “libre mercado proteccionista” impoñendo aranceis como nova arma
11 de dominación.

12 A este reforzo do papel imperial responden as ordes de aumento do gasto militar dos
13 Estados integrados na OTAN, mentres se impón nestes, por causa dunha crecente recesión
14 económica, un maior control do déficit público, da austeridade, dos recortes nas políticas
15 sociais e nos servizos públicos.

16 Neste sentido, temos o caso do Estado español. Nos últimos anos os desembolsos para
17 gastos militares veñen superando o 2% do PIB porque hai desvíos de entre 20%- 30% das
18 previsións dos últimos orzamentos do Estado.

19 Todo unha ofensiva dos EUA reforzada pola acción tiránica do FMI, do BM e da dolariza-
20 ción da economía mundial, que completan os mecanismos cos que ter presos e castigados
21 os países con duros programas de axustes, redución gasto público, privatización de todas
22 as actividades, defensa fanática do libre mercado, con permanentes desregulacións, como a
23 dos bens e capitais, ou do mercado laboral, recortando os salarios e precarizando o traballo.

24 25 **Máis riqueza e máis pobreza**

26 A carestía da vida por causa da inflación, a caída do poder adquisitivo dos salarios e a
27 suba esaxerada dos tipos de xuro durante os últimos anos constatan que cada vez o capita-
28 lismo neoliberal é máis inestábel, con crecementos moi lentos, recesións máis prolongadas
29 e crises cíclicas, que manteñen no tempo os seus efectos ruinosos para os pobos e as
30 clases traballadoras. 1700 millóns de persoas traballadoras viven en países onde a medra
31 da inflación se sitúa por riba dos seus salarios, e máis de 820 millóns de persoas no mundo
32 (unha de cada dez) pasan fame.

33 Da crise da COVID-19 e das cadeas de abastecemento, saltamos á crise inflacionista.
34 A permanente presión exercida polos oligopolios sobre os mercados para controlar os
35 prezos e manter a marxe de ganancia, foi xerando un suba esaxerada destes e a medra
36 descontrolado da inflación.

37 Esta suba dos prezos, especialmente dos alimentos e a enerxía, explosiona pola guerra
38 de Ucraína, facendo que as ganancias do capital nestes sectores fosen extraordinarios, su-
39 mándose ás que xa viñan obtendo, desde a pandemia de forma constante, as da industria
30 farmacéutica e das cadeas de alimentación.

41 A suba dos tipos de xuro fixo que se socializase a carestía da vida e os altos prezos
42 mentres a banca acumula beneficios astronómicos, causando graves problemas para o
43 conxunto da economía produtiva, aumentando a débeda de particulares, derivando nunha
44 falla de ingresos en amplos sectores das clases populares, que deixan de poder acceder
45 a bens e servizos básicos.

46 É o resultado dunha economía financeirizada que, baixo o poderío que exerce sobre os
47 mercados, opera a golpe de burbullas especulativas.

1 Así é que no 2024 a riqueza das persoas máis millonarias medrou tres veces máis rápido
2 que en 2023. A riqueza e a pobreza extremas no mundo incrementáronse simultaneamente
3 por primeira vez en 25 anos.

4 Nos últimos anos as rendas do traballo perderon case 4 puntos de participación no PIB.
5 O 1% máis rico vén acaparando case dúas terceiras partes da nova riqueza xerada desde
6 2020 a nivel global.

8 **A depredación dos recursos e a Intelixencia Artificial**

9 A actual ofensiva do capital está nunha fase máis intensiva e violenta de explotación e
10 sobreexplotación á clase traballadora e aos pobos. O traballo humano segue sendo o factor
11 insubstituíbel para a creación de riqueza, para obter beneficios con base na explotación
12 da clase traballadora, coa imposición de reformas na lexislación laboral e de seguridade
13 social que o faciliten. A medra da precariedade e inestabilidade laboral, a caída dos salarios,
14 o aumento das desigualdades e desprotección social das maiorías sociais é o resultado.

15 A chamada transición enerxética, que atinadamente analizamos no VIII Congreso, hoxe
16 está convertida nun proceso de profundamento na División Internacional do Traballo e nunha
17 nova ofensiva neocolonial que está forzando a migración de millóns de persoas.

18 Son as nacións e pobos da periferia e da semiperiferia as condenadas a seguir sendo
19 subministradoras de materias primas, recursos naturais e minerais para alimentar unha
20 transición enerxética, que aumenta a demanda de novos materiais e que reabre unha fase
21 de espolio extractivista de catastróficas consecuencias sociais e ambientais.

22 Todo isto que analizamos non sucede lonxe de nós, nin nos é alleo, e coincide co que
23 estamos a vivir na Galiza, no que se recría o histórico espolio e dominación colonial do
24 noso país, coa ofensiva eólica na terra e no mar, coa apropiación da nosa enerxía eléctrica
25 e coa ameaza mineira.

26 En calquera caso, é unha transición ao ditado co capital, que está sendo social e terri-
27 torialmente inxusta, como estamos a ver en Galiza. Non hai transición, hai demolición en
28 diferentes sectores produtivos e reconversión industrial pura e dura.

29 A dixitalización está provocando importantes transformacións de grande impacto na liña
30 do analizado no VIII Congreso, intensificándose o proceso de valorización do capital fronte
31 ao traballo, ao tempo que este se desvaloriza a través das reformas laborais, da negociación
32 colectiva, individualizando e precarizando as relacións laborais.

33 Estamos ante un proceso do que se vén apropiando o capital, onde os Gobernos actúan
34 ao seu ditado, no que se están a gastar cifras millonarias de diñeiro público para a súa posta
35 en marcha e operatividade. Non hai unha planificación pública en favor do desenvolvemento
36 do conxunto da sociedade. Estamos ante un novo e perigoso negocio para un reducido
37 número de multinacionais, empeorándose as condicións de vida e no que se ven afectados
38 os dereitos da clase traballadora e das maiorías sociais.

39 A Intelixencia Artificial é a expresión actual deste proceso que está tendo xa importantes
40 e diferentes impactos negativos. Institucións públicas e privadas internacionais, comezan-
41 do pola OIT ou o FMI, confirman as previsións da medra exponencial das ameazas para o
42 mundo do traballo, ao estimar que se verán destruídos moitos empregos e unha importante
43 caída dos salarios. Previsións que xa son realidade nos territorios nos que leva anos estando
44 presente a robotización.

45 A taxa global de desemprego, segundo a OIT, vén incrementándose nestes últimos anos,
46 así como o número de persoas traballadoras en situación de pobreza extrema.

Por último, non podemos pasar por alto a negativa afectación ás liberdades públicas e aos mecanismos de control democrático da sociedade, así como medio ambiente, pola multiplicación dos consumos de enerxía e de auga, que son necesarios e claves para o funcionamento dos centros de almacenamentos de datos.

A dereita e o fascismo nun capitalismo máis reaccionario

O capitalismo está nunha tendencia cada vez máis regresiva e reaccionaria no social, no económico e no político. Foméntase, tanto no centro como na periferia do sistema, que a ultradereita e a extrema dereita estean a renovar o fascismo. Xa marcan e dirixen a axenda de moitos gobernos e institución internacionais, especialmente en Europa e nos EUA.

Non é un feito casual, senón que está oportunamente alimentado polo capital, como nos ensina a historia. É parte da resposta que buscan as elites económicas cando ven ameazado o seu status, cando necesitan reforzar os seus mecanismos de dominación ante o aumento do descontento social pola dureza das súas políticas económicas que xeran desemprego, baixos salarios e aumento da pobreza.

Temos que destacar que esta tendencia reaccionaria ten outros ingredientes cos que se reproducir e ampliar as mensaxes machistas, xenófobas e autoritarias. No caso do Estado español, son unha versión neofranquista e fan causa na defensa fanática da Transición, da Monarquía e da Constitución española do 1978. Reforzan a negación da realidade plurinacional do Estado español, a unidade do mercado español e a centralización das relacións laborais. É a súa ofensiva fronte ás loitas polo recoñecemento do dereito de autodeterminación das nacións, como Galiza, Euscadi ou Cataluña.

En todo caso, este fenómeno español e internacional ten as condicións idóneas para existir ante a debilidade de importantes sectores da esquerda política, sindical e social, que viven instalados na idea da conciliación e convivencia pacífica das clases sociais e da “España das autonomías”. Todo isto, ao tempo de non estar á altura na súa acción de goberno, de idealizar o diálogo social e fomentar a desmobilización social.

Neste rexurdir reaccionario, non pode pasar por alto que a dereita tamén sitúa na rúa a súa axenda e, cando retorna aos gobernos, faino con políticas máis reaccionarias e con formas máis autoritarias.

O fascismo actual é o resultado da renuncia a confrontar as políticas neoliberais, a construír unha alternativa emancipadora, de soberanía dos pobos e que supere o capitalismo, poñendo fin á explotación de clase, á OTAN e ao imperialismo.

2 A crise actual da Unión Europea e a evolución cara á irrelevancia no contexto global

A Unión Europea (UE), que historicamente pulou por ser percibida como un espazo propio de integración rexional, de estabilidade política, prosperidade económica e pacifismo civilizado, vive unha profunda crise que cuestiona a súa relevancia no contexto global e a súa capacidade para garantir uns mínimos de benestar social e democracia nos seus estados membros.

Na última década, a UE viu diminuír a súa influencia no escenario internacional, que nos últimos meses é máis evidente. A crise financeira de 2008, a crise migratoria de 2015, o Brexit e, máis recentemente, a pandemia da COVID-19 e a guerra na Ucraína, debilitaron as principais economías da zona euro, nomeadamente a alemá, facendo que os Estados

membros priorizasen a súa política interna minguando a capacidade da UE de actuar como un actor global, unificado e coherente, quitándolle a carauta a unhas institucións comunitarias (Comisión Europea, Banco Central, etc.) que dependen absolutamente dos grandes estados.

A concepción da UE como unha correa de transmisión do sistema internacional comandado polos EUA fixo da creación da unión puramente económica e monetaria unha renuncia expresa da capacidade política monetaria propiamente dita (devaluación, intervención no mercado, etc.). Nun contexto onde o resto de actores internacionais se reforzan política, cultural e militarmente, a UE aparece como un actor mediocre, preocupado polo libre mercado, por unhas regulacións en sectores que lles son alleos por non ter activos propios (RRSS, Intelixencia Artificial, guerra...).

É a crise do modelo de libre circulación de capital, mercadorías e persoas baixo a disciplina férrea do Banco Central Europeo, tan servil á Reserva Federal dos EUA e ao capital, como implacábel para ditar, sen ningún tipo de control democrático, políticas laborais, sociais e fiscais inxustas.

A renuncia a ter unha voz propia, sometida aos custos económicos das decisións dos EUA, xunto coa inexistencia da Europa social e a dureza dos efectos de vivir no libre mercado, fan que amplas capas da poboación vexan a UE como un ente alleo e agresivo para as súas condicións materiais, situación ben aproveitada pola ultradereita para ter un discurso que penetra nas capas máis golpeadas pola situación económica.

Afondamento da Europa dos Estados e consolidación da extrema dereita na UE

Esta “Europa dos Estados”, construída desde a negación dos pobos e nacións que a integran, que no pasado se revestía de adobíos de progreso económico e social, queda ao descuberto cando as sucesivas crises económicas se afrontaron con axustes salvaxes, austeridade e finalmente coas profundas reconversións, especialmente industrial, que supoñen os fondos “Next Generation”. Non existe solidariedade entre os Estados membros, senón que estamos ante un duro programa de recortes, con reformas que encobren un relanzamento das receitas neoliberais, como as da crise financeira, con especial consecuencias no ámbito laboral e nos servizos públicos.

Neste contexto, a propia UE e algúns Gobernos adoptan medidas máis restritivas en materia de migración e asilo, o que leva a unha Europa máis pechada sobre si mesma, que volve propoñer controis fronteirizos estatais para as persoas, sendo incapaz de implementar políticas firmes contra a intolerancia e o fascismo ou de promover medidas que garantan a integración das persoas migrantes.

A necesidade dunha Europa dos Pobos e da Xustiza Social

Ante esta realidade cómpre unha “Europa dos Pobos”, que supere o eurocentrismo, a dependencia aos EUA, avance nas relacións cos BRICS e que teña como un dos seus pilares fundamentais o recoñecemento do dereito de autodeterminación dos pobos e nacións que a integran, como o caso de Galiza.

Unha Europa que faga seu o Convenio Europeo dos Dereitos Humanos do Consello de Europa e á Carta Social Europea, que garanta a materialización efectiva do amplo catálogo de dereitos laborais, de protección e seguridade social que contén a Carta Social Europea.

Unha Europa que priorice os dereitos e o benestar das maiorías sociais sobre os intereses económicos das elites, garantindo dereitos básicos como o acceso á vivenda, á educación, á saúde e ao emprego digno, evitando a competencia desleal e o dumping entre os Estados membros.

3 O Estado español e o diálogo social

A realidade do Estado español está marcada pola obediencia a este deseño encamiñado a garantir o mercado único español, reforzando as estruturas estatais e a engrenaxe institucional nacido da Constitución do 78, fundamentada na negación a calquera proceso de recoñecemento dos dereitos das nacións que, como a galega, existimos dentro do Estado español.

A permanente autopropaganda do Goberno sobre o avanzado das súas medidas, cunha dereita e ultradereita que contribúe a esaxeralas cando as critica, acompañado do papel servil e submisivo do diálogo social, de CCOO-UGT, que tanto defenden a dereita como esquerda política e sindical española, ten como resultado o cumprimento dunha axenda coa que a patronal e o capital están asegurando a aprobación de políticas neoliberais que facilitan o aumento dos seus beneficios e a concentración da riqueza en menos mans e nuns poucos territorios do Estado, onde en Galiza estamos claramente prexudicadas.

Cómpre deixarmos claro que esta valoración non implica para nós indiferenza sobre quen governe, senón que quere clarificar que a realidade que temos diante non é a que se pode ver a simple vista, a da confrontación dos modelos esquerda-dereita.

Cada ano que pasa, a realidade plurinacional do Estado ten máis presenza e condiciona en maior medida a política española. Precisamente se a dereita e ultradereita non gobernan aínda no Estado, se o Goberno español non é tan neoliberal e centralista como quere, é grazas á presenza e capacidade das forzas sindicais, sociais e políticas soberanistas, que son quen de condicionar a toma de decisións a través da loita social e da conformación de maiorías electorais nas nacións do Estado, freando as derivas españolistas e reaccionarias.

O que fai este autodenominado “Goberno máis progresista da historia” non é a execución de ningún programa revolucionario, senón a aplicación impenitente dun duro paquete de reformas imposto pola UE como faría, de ser o caso, un Goberno do PP. Cómpre lembrar o que fixeron no pasado os Gobernos de Raxoi e Zapatero. Polo tanto, hai plena coincidencia destas forzas españolas no acatamento ao inxusto plano de axuste e reformas esixidas para acceder aos fondos europeos, que están a transformar de forma substancial a realidade económica, laboral e social, a un alto prezo que estamos a pagar a maioría social. Esta é, entre outras, a razón da non derogación de moita das reformas daqueles anos, non só ás laborais, económicas e sociais, senón tamén as das liberdades públicas.

A reforma laboral do 2021, que non derroga a reforma laboral do 2012 do PP, a continuidade e ampliación das reformas do sistema público de pensións (consolidando a xubilación aos 67 anos, aumentando o período de cálculo, eliminando a xubilación parcial aos 61 anos, impondo os plans de emprego de pensións nos convenios colectivos, etc.), a reforma da Lei Orgánica da FP, as novas medidas no ámbito da igualdade salarial e de xénero, a reforma do subsidio por desemprego, reforma do SEPE e da Lei de Emprego, etc, son algúns exemplos de importantes cambios que van desde un alcance insuficiente, cando non verdadeiros recortes e retrocesos. Reformas que non restitúen nin aproban novos dereitos, que non crean emprego digno, en igualdade e con dereitos. Por riba confúndense premeditadamente o recoñecemento de dereitos sociais coas políticas do subsidio e a beneficencia. En calquera caso, a patronal dispón de máis mecanismos legais para empeorar as nosas condicións laborais e salariais.

Cada mes que pasa desde a entrada en vigor da reforma laboral do 2021, vense reforzadas as razóns e críticas da nosa oposición. Esta reforma é a institucionalización da pobreza laboral, é a legalización da inestabilidade e inseguridade laboral.

Novas modalidades de contratación polas que se multiplica a precariedade, cambiando a forma pero non o fondo. Imponse a xeneralización da contratación a tempo parcial e a fixa-descontinua, que pasa a substituír os contratos temporais como paradigma da precariedade. Ao mesmo tempo, permítese o abuso e uso fraudulento dos períodos de proba como modalidade de contratación, de xeito que os contratos se rescinden por non superar o período de proba, sen ningún tipo de indemnización, operando a todos os efectos como un despedimento libre. Por último, refórzase o papel das ETT e das axencias privadas de colocación para levar adiante toda esta reforma, en prexuízo dos servizos públicos de emprego.

Unha reforma laboral á que se suma o fomento dos ERTE permanentes e a extensión dos baixos salarios. Así, deste xeito, as empresas transfíren ao sector público os custos sociais de toda esta realidade de precariedade xeneralizada, ao tempo que se dificulta o acceso, a duración e as contías das prestacións por desemprego.

Estamos ante un deseño planificado polo capital, no que os gobernos están entregados á aprobación de permanentes reformas laborais, dentro dun proceso de desmantelamento, desregulación e flexibilización dos dereitos e condicións laborais, acompañado do fomento dunha menor protección social.

Polo tanto, a precariedade e os baixos salarios que estamos a sufrir teñen causa nas reformas laborais aprobadas. Cada ano caen máis os salarios mentres soben máis as ganancias do capital e máis da metade das familias en pobreza teñan emprego, non por causa da inflación e na carestía da vida, senón que xa vén de moito antes. En todo caso, a carestía da vida o que está a facer é agravar esta situación.

Neste proceso, o debate sobre a xornada de traballo ou a medra do salario mínimo interprofesional é o exemplo máis recente de como este Goberno, con UGT-CCOO colaborando no branqueo, queren deixar sen efecto unha importante reivindicación para un avance real de dereitos, como sería reducir a xornada semanal ás 35 horas, camiño das 32 horas, e situar de forma real o salario mínimo no 60% do salario medio, en cumprimento da Carta Social Europea.

O diálogo social, fosa común no que enterran os dereitos laborais

O diálogo social, que tan presente está en todo este proceso, é sintomático do degradado e desnaturalizado papel institucional dos axentes sociais, pero sobre todo é a constatación da renuncia a un sindicalismo de clase, combativo e de contrapoder, que ten no conflito colectivo e na mobilización a razón de ser para avanzar como clase traballadora.

O diálogo social tense convertido nunha modalidade alegal desta participación institucional, pasando a ser para CCOO e UGT un fin en si mesmo. Lamentábel papel do sindicalismo español e da esquerda española, que teorizan na defensa da “nova ideoloxía”, axudando a pórllle faciana amábel ao capital, entregados sempre á acción dos Gobernos do momento, sexan de esquerda ou de dereita, para apoiar lesivas políticas sociais, desmobilizando e, con isto, creando as condicións para que a dereita e ultradereita mesmo utilicen a rúa e a mobilización para se facer valer.

En todo caso, cómpre termos claro que a política do diálogo social non é o mesmo que a participación dos sindicatos, dos axentes sociais nas funcións normativas dos poderes públicos.

A confusión interesada de todo isto menoscaba o exercicio da liberdade sindical dos sindicatos que non renunciamos aos nosos dereitos legais de participación institucional e de negociación, pero facendo da folga, da construción e xeración do conflito, a vía para a conquista dos dereitos.

Cómpre reforzar o conflito porque o proceso permanente de desmantelamento do dereito do traballo, a derogación dos dereitos laborais fai máis desequilibrada e inxusta a negociación para a parte laboral, tendo que crear outros escenarios que axuden a xerar unha correlación de forzas favorábel á clase traballadora.

Por todo isto, é fundamental recuperar a centralidade do traballo e da presenza sindical como contrapoder, equilibrio e equidade na sociedade e nos centros de traballo.

4 Galiza neste contexto e a necesidade da soberanía

Os Gobernos de Feixó, e máis recentemente de Rueda, fan destas políticas estatais complemento perfecto do seu programa de acción en Galiza, que o PP combina con todas aquelas do seu programa que reforcen a dependencia económica e política de Galiza ao sistema español, negando un desenvolvemento galego propio co que frear o aumento do empobrecemento e as desigualdades das clases populares, así como a desertización social e industrial de moitas comarcas.

Especialmente lamentábel é o papel do Goberno de Rueda no que ten a ver coa fiscalidade e financiamento autonómico. Un PP que facilita o impago de impostos aos ricos pero que se nega a que Galiza, mesmo desde a condición constitucional de nacionalidade histórica, dispoña dun sistema de financiamento propio, cun réxime de concerto económico co Estado, que poña remate ao sistema de financiamento autonómico vixente no que Galiza perde millóns de euros da nosa recadación de impostos e capacidade fiscal.

Os efectos do cambio na economía e tecido produtivo galego están tendo un duplo e forte impacto. A intensificación do proceso de valorización do capital fronte ao traballo combínase con afondar o papel de colonia de Galiza, obrigada por decisións políticas a ser territorio de sacrificio e condenada a ser subministradora de recursos minerais, forestais, auga, enerxía e a ter unha industria de enclave.

Estamos ante unha política fatal para a sociedade galega que se completa cun turismo desordenado e descontrolado, coa eucaliptización do país, onde agonizan importantes sectores produtivos e se afonda nun modelo que consolida a histórica xeración de graves desequilibrios territoriais, sociais e ambientais. Vivimos unha brutal ofensiva que no franquismo destruíu os ríos e agora vai polas terras, montes e mesmo o mar, que pon en perigo sectores sociais que, grazas ao seu traballo, proporcionan alimentos básicos á poboación, e que, tal como está planificada, é un prexuízo económico e social irreversible.

Todo un deseño feito desde Bruxelas e Madrid en favor doutros territorios, que promove a dependencia de Galiza e do pobo galego, adecuadamente acompañado polo diálogo social, con UGT e CCOO e a patronal, que seguen tendo un papel colaborador. Todo o público está á disposición do negocio e a rendibilidade do capital e dos fondos de investimento. Seguimos proporcionando man de obra barata a través dunha emigración que nos está a deixar sen xente, nun país cada vez máis avellentado, onde o saldo vexetativo empeorou máis dun 70% nos últimos anos. Nin sequera a crecente chegada de migrantes frea a perda de poboación en idade de traballar. Desde o ano 2009, 371.637 persoas galegas emigraron, das que 141.222 eran menores de 29 anos.

Un Goberno do PP obsesionado coa privatización dos servizos públicos, do ensino, da sanidade e coa mercantilización das empresas da dependencia, nun país que segue sen ter un sistema galego público de atención ás persoas maiores e dependentes.

Estamos ante un Goberno do PP, con Rueda á fronte, ao que non lle abonda con facilitar a imposición deste proxecto para Galiza, senón que o complementa reforzando unha agresiva acción de españolización e desgaleguización, xerando a día de hoxe unha auténtica e grave emerxencia lingüística, pretendendo impoñer a extinción do noso idioma, chamando a un pacto que só busca o enterramento do galego.

A necesidade da soberanía

Polo tanto, queremos decidir sobre o noso modelo económico e social e queremos levar adiante un sistemático e completo paquete de políticas públicas que concentren todos os recursos en favor das maiorías sociais, única maneira real de ter emprego, salarios e ingresos dignos para a clase traballadora galega, garantindo unha protección social plena, sen exclusións, consolidando o respecto polos dereitos laborais e a mellora das condicións de traballo.

Necesitamos soberanía e autogoberno real para aproveitar os moitos recursos que temos dispoñíbeis no noso país (producción de enerxía, recursos minerais, riqueza forestal, actividade de produción e transformación no sector agrario e pesqueiro, etc.) para poñelos ao servizo de crear emprego digno, de completar os ciclos produtivos no propio país, aumentar o valor engadido en sectores básicos da nosa economía, diversificar as nosas capacidades produtivas e industriais, procurando un mellor equilibrio territorial e ambiental, garantindo unha rendibilidade social e non privada, evitando a destrución de emprego e a emigración.

Por iso, hoxe máis que nunca, reivindicar o dereito a decidir é vital para facer fronte xusta e democraticamente a toda esta situación, dispoñendo así dunha alternativa e viabilidade de futuro, na que poidamos vivir e traballar dignamente na nosa Terra.

5 A importancia do noso modelo sindical para transformar a realidade

Neste Congreso reafirmámonos no que somos e representamos como sindicato galego, nacionalista e de clase para afrontar os retos e ameazas que temos e que nos próximos anos irán a máis: intensificar a loita e a mobilización e mellorar a acción sindical para conquistar dereitos e conseguir políticas alternativas ante os Gobernos e a patronal.

No momento histórico que estamos a vivir necesitamos que a organización sindical revitalice a solidariedade e unidade da clase traballadora, demostrando que ten unha enorme capacidade de acción cando hai sindicato, cando hai CIG.

O noso é un sindicalismo de confrontación, de contrapoder, non de conciliación e diálogo social. Na CIG somos folga e mobilización.

Se hoxe somos a 1ª central sindical en representación sindical e afiliación é pola coherencia e insistencia de estarmos asentados neste modelo sindical, que, nacido no ano 1972 da loitas de Ferrol e Vigo, foi medrando de forma constante.

Estes son os elementos fundamentais do noso modelo sindical. Sen organizar e promover o conflito, non hai posibilidade ningunha de avanzar en dereitos e de transformar a realidade. O tempo que tardamos en ir á mobilización e á folga é o tempo que perdemos en gañar dereitos.

A folga debe ser sempre o camiño a buscar para afrontar un conflito pero sempre desde unha planificación e preparación colectiva de todo o proceso, como temos analizado e debatido moitas veces, procurando a complicitade social. A loita sindical é tamén unha loita de carácter sociopolítico, porque un dos nosos obxectivos é estender a solidariedade e apoio social coas nosas reivindicacións.

O conflito é a solución ante esta realidade porque non hai mellora real das condicións de vida que non pase pola permanente confrontación social, pero tamén ideolóxica, contra o poder económico e político. Combinar correcta e oportunamente a formulación de propostas concretas coa mobilización para dalas a valer será o que marque o camiño para a súa consecución.

Temos que ter presente en todo momento que a nosa loita non é só a reivindicación de melloras económicas, laborais e salariais. O noso obxectivo é resolver no inmediato reivindicacións pero enmarcado nun proceso de acumulación de forzas, de facer poder sindical para tamén construír poder popular. Á hora de discutir o rumbo da sociedade, é decisivo acumular forza social para confrontar contra o sistema.

A CIG somos un sindicato implicado na transformación social de Galiza e deste feito derivan dúas consecuencias moi importantes.

A primeira é que estar na CIG é tamén un compromiso cos obxectivos colectivos, de clase e nacionais. Toda loita que afrontamos debe ter clara esta cuestión para entender que para nós o conflito é unha oportunidade para a toma de conciencia, para ir máis alá da reivindicación concreta. Toda a planificación que fai posíbel o conflito exige propostas, debate, participación e protagonismo das persoas traballadoras. O que reivindicamos debemos poñelo en relación ao marco económico, político e social no que se da á loita na que estamos.

A segunda é que somos unha central sindical que aposta por facer fronte común e con todas as loitas e co tecido social disposto a reunir forzas e reivindicacións. Tecer alianzas nunha axenda galega ante a realidade que temos en Galiza para avanzar en dereitos, igualdade, xustiza e benestar social.

6 A CIG na construción dun feminismo galego e de clase

Recuperar o carácter de reivindicación de clase, formular denuncias e propostas para rematar coas discriminación histórica das traballadoras, cando tanto o capitalismo como algunhas administracións e gobernos pretenden reducilas a unha data para incitar o consumo, non é un traballo doado. Como tampouco o é dotármonos dunha axenda propia, sostida no tempo, onde a mobilización e o conflito sexan as canles para a sensibilización da clase traballadora en xeral, e para a axitación das mulleres traballadoras desde os seus centros de traballo e por extensión, as rúas, en particular.

A CIG, como organización feminista, debe intensificar o traballo na identificación da explotación laboral e das violencias exercidas contra as mulleres, máis alá das propostas que recollamos no ámbito da negociación colectiva:

- Visibilizando socialmente a necesidade de asumir os coidados como un compromiso colectivo, xa que o coidado prestado nos fogares é moito maior que o prestado polas institucións públicas ou privadas, escravizando as mulleres que traballan neste tipo de servizos, poxando o prezo do traballo sacándollelo ás traballadoras e poñéndoo ao servizo do capital.
- Actuando contra todas as situacións de violencia e discriminación no traballo, tales como o acoso, sexa sexual, por razón de sexo, orientación sexual, identidade ou expresión de xénero, acoso moral, mesmo o derivado do uso de fórmulas de conciliación da vida familiar e laboral, o idadismo, o capacitismo, etc.
- Denunciando a segregación profesional sexista que impide termos aínda hoxe en día unha retribución salarial xusta, equitativa e correspondente coas funcións desempeñadas, tanto na clasificación profesional derivada do convenio colectivo, como a través

da ferramenta dos Rexistros Salariais, os Sistemas de Valoración de Postos de Traballo e as Auditorías Retributivas.

- Evitando que a fórmula para compatibilizar as responsabilidades familiares pase por facer uso de xornadas parciais ou de reducións de xornada por coidado.
- Combatendo a precariedade dos traballos feminizados poderemos reducir a feminización da pobreza, factores que van unidos á violencia económica que padecen as mulleres traballadoras galegas.
- Formar e sensibilizar a estrutura de cadros sindicais, para poder elevar as propostas a sociedade.
- Instar as administracións, os gobernos e a autoridade laboral para aplicar unha lexislación que fica correctamente recollida no papel pero que resultou ineficaz á hora de levala a cabo, quedando lonxe de alcanzar un impacto real que actúe contra as desigualdades.

É preciso un intenso debate social, levando este posicionamento aos centros de traballo, ás asembleas con outras organizacións feministas e ás rúas. Non só como denuncia da situación actual, senón como alternativa a un futuro igualmente precario, que dificulta o acceso a prestacións, incompatíbeis cun sistema de benestar privatizado, centrado no lucro e non nas persoas, incapaz de garantir unha vellez digna.

Ao poder non lle interesa a existencia de mulleres organizadas que manteñan unha actitude combativa e de confronto cos poderes económicos, contra con quen nos explota como clase e nos oprime como nación. Estamos nun momento a nivel galego e internacional onde máis ca nunca se impón a necesidade de rematar co patriarcado. É preciso organizar e promover feminismo entre a nosa propia clase, denunciando en común a crueldade da opresión machista e identificando as súas raíces históricas.

Non é posíbel concibir o capitalismo sen machismo, o socialismo sen igualdade. Non é posíbel construír unha Galiza soberana e xusta sen feminismo e, por tanto, sen atender á loita específica das mulleres e recoñecer os espazos autónomos de organización, tanto a nivel interno (como é a Comisión e as Asembleas de Mulleres), como no que se refire a participación das mulleres da CIG nos debates e posicionamentos do feminismo galego organizado, na procura de crearmos unha resposta unitaria estábel nestas coordenadas.

Temos como reto desenmascarar un sistema que se perpetúa a través de xerar divisións, sexan por sexo, identidade e/ou expresión de xénero, por raza, por clase ou por idade, e empregar as experiencias e a análise do movemento feminista de clase para combater e derrubar a opresión que sufrimos.

7 A negociación colectiva e a loita por un traballo digno

A negociación colectiva, ademais de ser unha ferramenta para mellorar as condicións de traballo e de vida das persoas traballadoras, permite que se visualice na empresa ou no sector as distintas prácticas sindicais para levar adiante a nosa estratexia xeral e cambiar a correlación de forzas.

Ao longo destes anos, e dunha forma máis intensa co goberno PSOE-Sumar, incrementouse o proceso de reformas laborais, nomeadamente coa reforma do 2021 e de estatalización na negociación colectiva como os instrumentos económico-políticos na busca da “unidade de mercado” no Estado español. E isto, cun marco estatal dominado polo sindicalismo español que impide a participación da clase traballadora, someténdoa aos acordos que chegan do “diálogo social” vía AENC.

Os obxectivos laborais e sociais que marcamos na negociación colectiva están moi determinados por este contexto sociopolítico do Estado español. A isto debemos engadir a aceleración dos procesos de dixitalización do mundo do traballo e a economía que dificultan a negociación, fomentan o individualismo na clase traballadora e a afastan do centro de traballo mediante novas realidades como o teletraballo ou as plataformas dixitais. Este proceso de dixitalización do mundo do traballo está a debilitar a nosa capacidade mobilizadora, dificultando a divulgación de todos os pasos na negociación do convenio e participación das persoas traballadoras.

É irreparábel o dano producido nos últimos anos polos sucesivos acordos asinados polas organización de ámbito estatal co Goberno e a patronal no chamado “diálogo social”, acordos que consolidan recortes en distintas cuestións que afectan negociación colectiva como son salarios, SMI, contratación, mutuas, plans de emprego, ETT, xubilación, xornada...

Debemos, entón, redobrar esforzos por materializar un modelo galego de negociación colectiva, sustento da verdadeira capacidade sindical. Non nos podemos resignar a considerar inmutábel a actual estrutura de negociación colectiva, implantada nunha realidade e correlación de forzas adversa para o sindicalismo nacionalista galego. Temos unha oportunidade histórica de abrir novos marcos de negociación en Galiza. Neste sentido, a modificación lexislativa no artigo 84 da Estatuto do Traballo trae a oportunidade de facer efectiva a reivindicación histórica do Marco Galego de Relacións Laborais, unha oportunidade na loita por unha Galiza soberana.

Malia todo, nos últimos anos, naqueles convenios nos que a CIG é maioría produciuse unha lóxica de ruptura do pacto de contención salarial, o que explica o feito de que Galiza veña rexistrando consecutivamente desde o ano 2022 o incremento salarial medio maior do Estado.

Por outra banda, precisamos planificar por parte das federacións na negociación dos convenios o establecemento de canles de participación para a elaboración das plataformas reivindicativas e a designación das persoas que van formar parte das mesas. Así, debemos entender a participación e o asemblearismo como a forma na que as persoas afectadas protagonicen o proceso. As decisións non poden pasar única e exclusivamente polas persoas que forman parte desas mesas de negociación, sen seren colectivizadas.

Os nosos obxectivos na negociación colectiva son:

- Atrévémonos a rachar o marco estatal na negociación colectiva, escollendo por parte das federacións sectores concretos e apostando de forma efectiva pola consolidación de convenios galegos.
- Darnos a batalla frontal contra calquera xeito de explotación e tráfico de man de obra articulando nos convenios medidas contra a utilización abusiva e sen dereitos das Empresas de Traballo Temporal (ETT), multiservizos, centros especiais de emprego, formación dual, persoas con contratos fixos-descontinuos, contratación parcial ou persoas traballadoras transfronteirizas.
- A defensa do convenio de sector provincial ou galego, fundamental para a nosa acción sindical, xa que son os convenios máis sindicalizados, o que permite agrupar “masa crítica” suficiente para enfrontar unha negociación con garantías.
- Para recuperarmos o poder adquisitivo perdido, como proposta irrenunciábel, faise imprescindible incorporar cláusulas de garantía salarial negociadas en convenio como protección fronte a eventuais desviacións do IPC.
- A diferenza nos salarios pactados nos convenios entre mulleres e homes medra. Para terminarmos coa fenda salarial, temos que articular cláusulas que garantan a eliminación

de desigualdades retributivas por razón de sexo e o acceso á información salarial.

- O 60% do salario medio como obxectivo salarial como recomenda a Carta Social Europea. A cantidade de 1.320 euros mensuais en 14 pagas debe ser a referencia mínima para as categorías máis baixas dos nosos convenios.
- Como principal medida na negociación de empresa, cómpre loitarmos contra a mentira que trouxo a reforma laboral do ano 21 en canto a desaparición da prioridade aplicativa do convenio de empresa en materia salarial. As táboas salariais dos convenios de empresa con salarios inferiores teñen que se actualizar ao convenio sectorial.
- Prohibir e loitar contra calquera proposta que divida o salario entre persoas novas e maiores, sindicadas ou non sindicadas, como son as retribucións variábeis ou as categorías de entrada.
- A xornada de 35 horas semanais, como unha medida necesaria na redución da xornada na negociación colectiva. En sectores onde exista unha alta dixitalización e apoio en tecnoloxía, a aplicación da xornada semanal de catro días é posíbel. Reclamamos a xornada semanal de 32 horas á semana, pois esta si que é unha medida real e eficiente cara á descarbonización da economía e pola mellora do medio ambiente.
- Dotar os convenios dun sistema de rexistro dixital da xornada transparente e eficaz, de maneira que permita contabilizar as horas extraordinarias e garantir a súa compensación en descanso ou retribución.
- Na distribución irregular da xornada debe quedar normativamente claro que a flexibilidade imposta non se pode desprazar fóra do calendario habitual, quedando excluídas as fins de semana. Debe quedar regulado que a recuperación da flexibilidade (horas de exceso ou defecto) non pode transcender do ano natural.
- Prohibir a xestión das continxencias comúns e profesionais a través das mutuas que representa, de facto, a privatización de recursos públicos, utilizado como un instrumento máis de presión sobre as persoas traballadoras para control do absentismo. Debemos acordar a prohibición da xestión das continxencias comúns das mutuas e a necesaria participación na súa elección e na súa capacidade para cambiar de entidade.
- Contra a privatización do sistema público de pensións nos plans de pensións de emprego consideramos que o ámbito non pode estatal. Así, os convenios de ámbito inferior, provinciais e autonómicos, deben poder establecer unhas condicións que melloren as dispostas no estatal e prevalecer sobre este. Cómpre garantir a promoción e xestión pública dos fondos de pensións de emprego para que non poidan homologarse ou derivarse a súa regulación ao fixado para os plans de pensións individuais privados, acordando nos convenios a exclusión daquelas persoas que expresen a súa vontade contraria a adherirse ao Plan.
- A limitación da contratación fixa-descontinua, a tempo parcial ou en formación mediante cláusulas que obriguén a empregar a contratación indefinida a tempo completa e que prohiban o uso e abuso destas modalidades de contratación que afondan na precariedade e na pobreza laboral.
- No que atinxe aos expedientes de regulación de emprego (ERE) que o Goberno está a potenciar como unha medida mais de flexibilidade laboral subvencionada coas nosas prestacións de desemprego, temos que valorar non asinalos, e moito menos negociar con outras medidas de axuste (modificacións substanciais, descolgues...).
- Garantir que o teletraballo non se converta no instrumento que consolide a individualización das relacións laborais, dificultando o noso traballo sindical na defensa dos dereitos das persoas traballadoras.

1 **A loita pola nosa saúde laboral e a prevención de riscos laborais**

2 As políticas do Goberno do Estado e da Xunta de Galicia en materia de seguridade e
3 saúde no traballo son case inexistentes, mantendo unha lexislación obsoleta e insuficiente-
4 mente e inmutábel desde hai 30 anos. Uns decretos de desenvolvemento desfasados, que
5 seguen sen reformar en aspectos clave como o acoso, os riscos psicosociais, trastornos
6 músculo-esqueléticos ou os dereitos de información e formación permanecen sen actua-
7 lización. A inspección de traballo está mal dotada e carece de capacidade para frear os
8 abusos patronais, mentres o ISSGA ten un papel case inexistente na prevención e o diálogo
9 social resulta fraudulento, co silencio cómplice de sindicatos e gobernos, permitindo que a
10 clase traballadora siga sendo vítima da falta de protección. Ademais, a saúde laboral está
11 en mans de grandes corporacións que, a través dos servizos de prevención alleos, simulan
12 unha prevención que só busca xustificar o cumprimento legal, o que favorece a privatización
13 e precarización da prevención de riscos laborais.

14 Todas estas políticas adoecen dun nulo compromiso, a falla de colaboración e de sancións
15 a unha patronal que segue a ver a prevención como un gasto oneroso e non unha obriga,
16 ou a actitude de aceptar todas as propostas patronais en materia de saúde laboral vía “dia-
17 logo social” das grandes organizacións sindicais estatais. As consecuencias identifícanse
18 na alta sinistralidade que sofre a clase traballadora galega, situándonos na última década,
19 segundo as estatísticas, nos máis altos postos do terríbel ranking da sinistralidade laboral
20 e no que atinxe a accidentes graves e mortais dentro do Estado nestes últimos anos. Alén
21 disto, temos os efectos engadidos que producen as elevadas porcentaxes de avellentamento
22 da clase traballadora galega e a medra das doenzas psicosociais.

23 Faise imprescindible a mobilización e a loita diante das políticas de seguridade e saúde
24 no traballo en Galiza promovidas Goberno da Xunta, que, malia ter as competencias, leva
25 dúas décadas mostrándose como un goberno inútil e pusilánime, con evidentes e fatais
26 consecuencias para a saúde e a integridade física da clase traballadora galega.

27 Os recortes de dereitos e a elevada precariedade laboral afectan gravemente a saúde das
28 persoas traballadoras, xa que os contratos a tempo parcial impoñen xornadas máis intensas,
29 aumentando os niveis de sobreexplotación, os accidentes laborais e a carga mental. A falta
30 de medidas gobernamentais para reducir realmente a xornada impide avances en benestar
31 e saúde. As mutuas, ao priorizaren criterios económicos na xestión das baixas, contribúen á
32 deterioración da saúde laboral. Ademais, a patronal dificulta o dereito á información e parti-
33 cipación sindical, coa complicidade dos organismos estatais e autonómicos. A prevención
34 segue en mans dos servizos de prevención alleos, permitindo situacións de estrés e acoso
35 sen regulación efectiva. A protección das traballadoras tamén está en cuestión, pois as mu-
36 tuas, coa pasividade das autoridades, negan prestacións e non realizan a prevención con
37 perspectiva de xénero. Ademais, a lexislación sobre coordinación de actividades empresa-
38 riais segue obsoleta, favorecendo a precariedade e a deterioración das condicións laborais.

39 É necesario reclamarmos a adopción de medidas urxentes, e instar a empresas e admi-
40 nistracións a facer cumprir a lexislación e intensificar os controis en materia de seguridade
41 e saúde laboral. Os ritmos e condicións de traballo están empeorando polos efectos deste
42 período de crise. As novas condicións de contratación alimentan unha precariedade que
43 deixa desprotexida a clase traballadora. Pensemos que, con carácter xeral, as persoas
44 traballadoras de actividades da industria, construción, servizos, limpeza, coidados, etc.,
45 alcanzan idades superiores a 50 anos en condicións físicas moi limitadas. A potenciación do
46 poder das mutuas e as políticas do INSS son especialmente agresivas no recoñecemento
47 das IT e das continxencias laborais. Por todo isto, cómpre reclamarmos que se remate coa

sinistralidade laboral, desenvolvendo todas as propostas que viñemos presentando con carácter xeral, así como na negociación colectiva, propostas como:

- A obriga de adoptar todas as medidas necesarias nas avaliacións de riscos.
- Estabelecer mecanismos áxiles para a paralización da actividade cando se considere un risco grave e inminente;
- Reforzar o dereito a información, consulta e participación sobre o plan de prevención.
- Aumentar as medidas para a protección na maternidade e lactación das traballadoras en situación de risco.
- Aumentar as actuacións a seguir na vixilancia da saúde e os protocolos aplicábeis.
- Reducir a xornada laboral e racionalizar os tempos de traballo co obxectivo de acadar maiores cotas de saúde e benestar.
- Plan especial relacionadas coa mobilidade no acceso ao posto de traballo das persoas traballadoras.
- Estabelecer os mecanismos necesarios que garantan a protección das persoas traballadoras onde hai subcontratación; descentralización produtiva e coordinación de actividades.
- Aprobación dos mecanismos legais para o recoñecemento e protección das enfermidades profesionais e accidentes de traballo.

8 A defensa do público e da protección social

Os servizos públicos son o eixo fundamental para garantir a xustiza social e un acceso igualitario aos recursos esenciais, polo que defendelos é contribuír a unha sociedade máis xusta e solidaria. A deterioración destes servizos non é inevitábel; a mobilización e a organización son fulcrais para construír un futuro onde as necesidades das persoas sexan a prioridade.

A constante redución de recursos nos servizos públicos non é casual, senón consecuencia directa de políticas neoliberais que priorizan o beneficio privado sobre o interese colectivo. Este proceso afecta múltiples áreas esenciais e as reformas lexislativas postas en marcha, lonxe de corrixir as desigualdades, o que fixeron foi perpetualas, cando non afondar nelas, debilitando a capacidade das institucións públicas para atender as necesidades da poboación.

A **sanidade pública** demostrou durante a pandemia da covid-19 ser unha liña de defensa insubstituíbel fronte ás emerxencias sanitarias, protexendo vidas en condicións extremadamente difíciles. Pola contra, as privatizacións e os recortes realizados nos últimos anos polos gobernos da Xunta de Feixó e Rueda socavaron este servizo esencial, favorecendo intereses empresariais e poñendo en risco a atención sanitaria á poboación galega.

A **política educativa** impulsada polo PP desde a Xunta nos últimos quince anos caracterízase pola expansión da privatización do ensino, especialmente na FP e na universidade, así como pola constante desatención ás demandas laborais do profesorado, que derivaron en múltiples e masivas mobilizacións nos últimos anos. Ademais, a atención á diversidade viuse progresivamente deteriorada debido á falta de profesionais que garantan unha atención axeitada e unha inclusión real no sistema educativo.

Outro exemplo alarmante do desmantelamento dos servizos públicos é o sistema **público de pensións**. As sucesivas reformas desde 2011 impuxeron medidas que aumentan a idade de xubilación, endurecen as condicións de acceso á xubilación parcial, negan o recoñecemento dos coeficientes redutores e fomentan os plans de pensións privados. Este enfoque

1 non só limita os dereitos das persoas traballadoras, senón que tamén promove un modelo
2 que persegue a privatización da seguridade social, fomentando un negocio para empresas
3 aseguradoras en detrimento da solidariedade interxeracional que caracteriza os sistemas
4 públicos. Está en risco a continuidade dun sistema de pensións baseado na solidariedade,
5 na repartición e no seu carácter público.

6 A prolongación da vida laboral e o aumento da precariedade no emprego acaban por
7 afondar nunhas cada vez maiores dificultades para o acceso a unha pensión digna. Ade-
8 mais, esta política contribúe á cronificación do desemprego xuvenil, especialmente grave
9 en territorios como Galiza, onde a emigración é unha saída case obrigada para a mocidade.

10 Na defensa dos servizos públicos, resulta fundamental prestar atención ao papel dos **me-**
11 **dios de comunicación públicos**. Un sistema democrático e transparente require medios que
12 informen con obxectividade, sen manipulación nin intereses espurios que deformen a realidade.

13 O desmantelamento ou a manipulación dos medios públicos, como o que ocorre coa
14 CRTVG, poñen en risco o dereito á información e á liberdade de expresión. Pero ademais, a
15 nova Lei de Medios que está a promover o Partido Popular constitúe unha ameaza para os
16 principios xerais que propiciaron o nacemento do ente público galego: promover e defender
17 a identidade de Galiza, a súa lingua e a súa cultura, ou fomentar a través dos contidos a
18 igualdade e a diversidade.

19 A **vivenda** é outro dereito que está a verse afectado polas políticas neoliberais que só
20 buscan beneficios para o capital, con especial afectación á mocidade e ás familias con menos
21 ingresos. O acceso á vivenda é un dos problemas sociais máis graves na actualidade en
22 Galiza. A especulación coa vivenda e co prezo dos alugueiros non deixa de medrar, mentres
23 que a oferta de vivendas dispoñíbeis é cada vez máis limitada e aumenta as dificultades
24 onde vivir en condicións dignas.

25 26 **Unha chamada á acción**

27 A defensa dos servizos públicos e dos dereitos sociais é unha tarefa colectiva que require
28 a implicación de todas as persoas comprometidas coa xustiza social. O desmantelamento
29 do público non é inevitábel; é unha decisión política que podemos e debemos cambiar. A
30 través da organización, a solidariedade, a acción directa e a mobilización social, podemos
31 construír un futuro onde os servizos públicos sexan unha garantía de equidade e benestar
32 para toda a sociedade galega.

33 Non podemos permitir que o saqueo continúe, nin que a desmobilización e a resignación
34 faciliten o avance de políticas que agravan as desigualdades e condenan a maioría social
35 á pobreza e á exclusión.

36 É obrigado construír un modelo socioeconómico que priorice o interese das maiorías
37 sociais, recoñeza os dereitos laborais e devolva a dignidade á clase traballadora. Só me-
38 diante a loita e unha acción sindical decidida será posíbel avanzar cara a un sistema que
39 garanta emprego, igualdade e dereitos nunha Galiza que poida ofrecer un futuro digno
30 para todas e todos.

41 Recuperar e reforzar os servizos públicos require un compromiso claro e con medidas
42 concretas que prioricen o benestar colectivo fronte aos intereses do capital, como desde a
43 CIG vimos facendo diaria e regularmente con campañas e propostas contra os recortes e
44 pola defensa do público, demandando:

- 45 - **Sanidade pública e universal:** É preciso incrementar o financiamento para reducir
46 listas de agarda, fortalecer a atención primaria e mellorar a saúde mental. Reverter as
47 privatizacións é un paso fundamental.

- **Educación accesíbel:** Ampliar as prazas públicas de educación infantil de 0 a 3 anos, garantindo un acceso universal e gratuíto. Configurar unha nova rede de planificación da Formación Profesional acorde coas necesidades reais do país, cunha oferta suficiente e diversificada na rede pública. Reforzar a atención á diversidade con máis recursos materiais e humanos, garantindo unha inclusión real e efectiva en todas as etapas educativas. Reducir as ratios para mellorar a calidade do ensino e establecer o galego como lingua vehicular en todo o sistema educativo.
- **Rede pública de dependencia:** Crear o Sistema Galego Público de Servizos de Atención ás Persoas que desde a CIG vimos proponendo desde hai anos, para atender maiores e dependentes en condicións adecuadas, garantindo ao mesmo tempo unhas condicións laborais xustas e a valorización dos traballos de coidados, exercidos maioritariamente por mulleres.
- **Protección social:** Elevar o SMI ao 60% do salario medio tal e como recolle a Carta Social Europea, recuperar as prestacións previas ao 2012 e poñer en marcha unha renda de inserción laboral e social para as persoas máis vulnerábeis.
- **Sistema público de pensións:** Derrogación das reformas das pensións desde 2011, para retomar a xubilación aos 65 anos, revalorizar as pensións co IPC real e fortalecer o sistema público para un acceso á xubilación digna e cunhas pensións decentes.
- **Vivenda e servizos básicos:** Loitar para que se implementen políticas que aseguren vivenda accesíbel, prohibir os desafiuzamentos e incrementar o parque público de vivendas sociais. Ademais é preciso tamén unha política de transporte público eficiente e que reduza as desigualdades. E no tocante á enerxía, tarifas galegas e xustas.
- **Medios de comunicación públicos:** A TVG e a Radio Galega deben recuperar o seu propósito orixinal: ser ferramentas de defensa da nosa identidade, lingua e cultura, ao tempo que promoven activamente a igualdade e a diversidade.

9 A loita pola normalización do noso idioma

A situación da nosa lingua segue a ser preocupante e cómpre mudar o rumbo freando a súa marxinalización. Nos últimos anos seguiu a medrar o número de castelán falantes monolingües, con 400.000 persoas galego falantes menos que hai 20 anos. E o máis preocupante deste descenso é que sexa a poboación máis nova a que está perdendo o uso do idioma, de xeito que un terzo da mocidade menor de 16 anos afirman non ser quen de se expresaren en galego.

Por outra parte, súmase á desgaleguización da xente máis nova unha poboación inmigrante para a que non se contemplan medidas que faciliten a aprendizaxe da nosa lingua, o que, unido a certo complexo moi acusado de falsa cortesía -que caracteriza o comportamento lingüístico galego e serve como xustificación do abandono da nosa lingua- incide nunha tendencia ao aumento de contextos en que o galego se exclúe en moitas situacións comunicativas na vida cotiá.

Cómprenos reclamar con urxencia un cambio de política lingüística para reverter esta situación de perda de falantes e para isto temos que demandar, por unha parte, medios que garantan a posibilidade de aprendizaxe da nosa lingua, con independencia da idade e do lugar do país en que residamos, e por outra, a eliminación de toda clase de obstáculos e prohibicións do uso da nosa lingua en calquera contexto (no traballo, no ocio, no consumo, nos trámites administrativos, na atención sanitaria, na xustiza...).

1 Máis alá do que compete ás administracións e entidades sociais, o que cada persoa
2 comprometida co idioma podemos facer é moi relevante para avanzarmos na presenza do
3 galego en todos os ámbitos. A nosa práctica ten efectos multiplicadores e anima as persoas
4 coas que nos relacionamos a que empreguen o galego.

5 Só co uso poderemos garantir o futuro do noso idioma, polo que é urxente poñer en
6 práctica un serio compromiso individual, falando en galego no traballo, na casa, no lecer,
7 escolléndoo como opción nas redes sociais, no móbil, no caixeiro automático... usarmos a
8 lingua para manter o xeito diferenciado de estarmos no mundo como pobo galego.

9 Para iniciar o camiño da recuperación da lingua estas serán as prioridades:

- 10 - Derrogación do decreto de plurilingüismo no ensino, de forma que todas as materias
11 poidan ser impartidas en galego e modelo de inmersión lingüística na nosa lingua para
12 garantir unha competencia plena en galego na mocidade. Neste sentido, chamamos
13 a unha negociación cara a un plan que volva, como punto de partida, ao consenso do
14 Plan xeral de normalización lingüística de 2004, que contempla que como mínimo o 50%
15 das materias no ensino obrigatorio deben impartirse en galego.
- 16 - Oferta suficiente de cursos presenciais e gratuítos que favorezan a aprendizaxe da lingua,
17 incidindo na oralidade, para toda a poboación que o demande, o que axudaría a unha
18 mellor inserción laboral e social da poboación migrante.
- 19 - Garantir que o funcionariado sexa competente na nosa lingua e coñeza a realidade so-
20 ciolingüística de Galiza, única forma de poder exixir a atención en galego. Será requisito
21 obrigatorio a acreditación do coñecemento do galego e deberá realizarse, cando menos,
22 unha proba eliminatoria en galego no acceso ao traballo en calquera das administracións
23 públicas galegas (no ensino, no sistema sanitario, nos concellos, deputacións provinciais
24 e entes ou institucións públicas) á par de ser requisito obrigatorio no traslado desde fóra
25 de Galiza.
- 26 - Implicación de todas as administracións na elaboración de plans de normalización en cada
27 ámbito de forma que se propoñan obxectivos e se avalíen os resultados de forma perió-
28 dica. En concreto no ámbito laboral proporemos que por parte da administración galega
29 (Secretaría Xeral da Lingua) se poña en marcha a elaboración de plans no normalización
30 lingüística nas empresas, de forma que se recoñeza como mérito para obteren puntuación
31 nos concursos públicos e ao tempo se fomenta o emprego da lingua galega por parte tanto
32 do persoal como das persoas usuarias dos servizos, clientela, empresas provedoras, etc.

33 Exixir que o idioma a empregar na negociación colectiva, sexan convenios sectoriais,
34 galegos, de empresa, negociacións de plans de igualdade, protocolos, acordos, me-
35 diacións, etc, sexa o galego. Isto pasa por garantir que a publicación de toda a docu-
36 mentación dirixida ás persoas traballadoras sexa redactada en lingua galega (alén de
37 inclusiva e respectuosa coa diversidade).

- 38 - Exixencia nas institucións galegas onde temos representación (CES Galiza, CGRL, AGA,
39 etc.) do uso do galego en todas as actividades organizadas por estas.
- 40 - A CIG debe seguir mantendo un papel galeguizador que, conxuntamente co tecido
41 asociativo que actúa en favor da normalización da nosa lingua, poña en marcha ou
42 apoie aquelas iniciativas tendentes á normalización plena do noso idioma.
- 43 - Os cadros da central sindical, as persoas delegadas e liberadas, temos a obriga de nos
44 activar como axentes de normalización para impulsar un uso da lingua sen prexuízos, expre-
45 sándonos de forma consciente e exclusiva no noso idioma, tanto oralmente como na escrita.
46 Cómpre ter isto presente porque actuamos en nome da CIG, que, entre os seus principios
47 e obxectivos, contempla a plena normalización da lingua galega en todos os ámbitos.

10 O noso traballo permanente dentro do Movemento Nacionalista Galego

O dereito á autodeterminación, o dereito a decidir, é un dereito universal de todas as nacións. Galiza como nación ten o dereito a exercer a libre determinación, a poderse gobernar por si mesma con total independencia en exercicio da súa soberanía.

A clase traballadora galega, o pobo galego, temos o dereito a decidir sobre o noso modelo económico e social, no que poidamos vivir e traballar dignamente na nosa Terra, sentando as bases da construción do socialismo, obxectivos estratéxicos da CIG.

A CIG somos a demostración de que o pobo galego, a clase traballadora galega, somos quen de nos valermos por nós, de nos organizar de forma soberana, sen sermos sucursal nin franquía de ningunha organización que ten o seu centro de decisión fóra de Galiza.

Durante décadas foise conformado no noso país un tecido social e político que é expresión da capacidade de autoorganización do pobo galego e das súas clases populares ante a necesidade de dotarse de ferramentas coas que conquistar o dereito a decidir por nós mesmas.

O pobo galego somos quen de nos responsabilizarmos colectivamente, poñendo fin ás mentiras sobre a nosa incapacidade de ser, sobrevivir e actuar se non é con máis dependencia e submisión ao que desde Madrid decidan sobre nós.

Todo este tecido é o Movemento Nacionalista Galego, do que a CIG formamos parte, porque somos unha central sindical dunha nación dependente e subordinada, onde a loita pola emancipación de clase é inseparable da loita pola emancipación como pobo.

Este Movemento é o resultado dun profundo convencemento na autoorganización e na firme decisión de actuar en todos os ámbitos no seo do pobo galego, para confrontar co sistema español e autonómico, que conta con poderosos instrumentos de asimilación, substitución, desprezo e negación da nosa realidade.

O que hoxe somos e representamos o nacionalismo galego na sociedade galega pasa por entender todo este proceso e constitúe o camiño para afrontar con éxito o presente e o futuro.

Polo tanto, na conquista dos nosos dereitos e na consolidación da alternativa que garante unha viabilidade de futuro ao pobo galego, cómpre que teñamos un papel activo para:

- avanzar na toma de conciencia nacional de máis sectores do pobo galego;
- ampliar as alianzas, o traballo en pé de igualdade e o respecto mutuo polo conxunto do Movemento Nacionalista Galego;
- seguir contribuíndo con propostas e accións coas que ir dando orientación programática e máis corpo social ao nacionalismo galego.

11 Liñas de actuación no compromiso internacional da CIG

O contexto internacional que vimos analizando neste relatorio está marcado pola ausencia e inacción das institucións internacionais que deberían velar polo cumprimento das normas básicas do dereito internacional, nomeadamente a ONU ou a OIT. O certo é que, malia que a hexemonía e a repartición do poder a nivel internacional está cambiando cara a un mundo máis multipolar, cun ascenso de China, Rusia e os BRICS, este cambio non se produciu -aínda- nestas institucións que marcan a orde mundial, creadas baixo os auspicios dos EUA, e moi dependentes do seu financiamento e dos seus intereses xeoestratéxicos.

1 A evolución da situación laboral e sindical que vimos analizando está a provocar cambios
2 moi significativos nas organizacións sindicais a nivel internacional, que agora se perciben
3 divididas en dous bloques, as do Norte global e as do Sur global.

4 Máis aló da diferenciación clásica que faciamos, entre o modelo de sindicato de clase e
5 combativo, e o de concertación, pregado ao institucionalismo do diálogo social, as demandas
6 e estratexias, no presente, tamén están marcadas polo rol dos países de orixe dos sindicatos.
7 Por un lado, os daqueles países que levan sufrindo a colonización dos países occidentais,
8 e por outro, a dos países do Norte global, que non queren renunciar ás súas situacións de
9 privilexio e poder dentro das institucións e as federacións sindicais internacionais.

10 O certo é que, malia que o 80% da clase traballadora do mundo está nestes países,
11 as organizacións dos países occidentais seguen a ter o control das principais federacións
12 sindicais internacionais, e tamén dentro da propia OIT.

13 No caso de Europa, ademais, a guerra en Ucraína, creou gran división a nivel ideolóxi-
14 co, coa maioría dos sindicatos europeos apoiando as teses da UE e en consonancia coa
15 estratexia da OTAN.

16 Máis grave aínda resulta o posicionamento de moitas organizacións sindicais no que res-
17 pecta ao xenocidio en Palestina, asociando o seu lexítimo dereito á resistencia, co terrorismo
18 e o tan manido discurso sobre o antisemitismo. Isto afectou directamente a algunhas das
19 plataformas da que a CIG participa, como é o ALTER SUMMIT, ou a Rede Sindical Europea
20 pola Xustiza para Palestina (ETUN), nas que foi moi complicado consensuar posicionamentos.

21 Se a todo isto lle sumamos a obsesión sectaria dos dous sindicatos españois, UGT e
22 CCOO, empeñados en tratar de impedir a nosa participación nos distintos foros, tamén in-
23 ternacionais, e aos límites de participación que ultimamente se están poñendo na OIT, para
24 os vindeiros anos, as relacións internacionais da CIG, deberían seguir a seguinte estratexia:

- 25 - Afortalar as relacións estratéxicas que historicamente temos cos sindicatos das nacións
26 do Estado, e continuar, tal e como vimos facendo, coas iniciativas conxuntas entre as
27 organizacións de Catalunya, Euskal Herria e Galiza, nos temas comúns dos nosos países
28 e a nivel lexislativo no Estado.
- 29 - Consolidar e ampliar a axenda bilateral de relacións e traballos en común que nos últimos
30 anos vimos tendo con ICanaria, IValenciana e OSTAS.
- 31 - Participar activamente na Comunidade Sindical dos Países de Lingua Portuguesa (CS-
32 PLP), e no seu Secretariado de Mulleres. Contribuír a consolidar esta plataforma como
33 Federación Sindical, e a activar os plans de acción que temos acordado nos seus orga-
34 nismos. Intensificar as relacións cos diferentes sindicatos da CSPLP, e dar continuidade
35 ás relacións e colaboración cos sindicatos de Portugal.
- 36 - Insistir na solicitude de entrada na Confederación Europea de Sindicatos (CES), tal e
37 como decidimos no Consello Confederal, tratando de buscar os apoios doutras orga-
38 nizacións, que poidan salvar o veto que impoñen CCOO e UGT.
- 39 - Exixir ao Ministerio de Traballo do goberno do Estado o respecto dos nosos dereitos
40 como parte da súa Delegación na Conferencia Internacional da OIT, que veñen sendo
41 condicionados polos sindicatos españois.
- 42 - Articular, xunto con outras organizacións sindicais, a nivel internacional, alternativas para
43 corrixir o funcionamento da OIT nos últimos anos, dentro do propio grupo de traballa-
44 dores/as, que limitan os debates e a libre participación.
- 45 - Seguiremos dándolle prioridade, agora máis que nunca, á nosa solidariedade con
46 Palestina e as súas organizacións sindicais. O mesmo faremos coa UGTSARIO, e coa
47 CTC de Cuba.

- 1 - Desde a CIG debemos manter a tradicional boa relación cos sindicatos de América
- 2 Latina, intensificada e ampliada a novas organizacións nos últimos anos.
- 3 - Consideramos de interese ampliar as nosas relacións a outras organizacións sindicais
- 4 dos países que forman parte dos BRICS, coas que xa comezamos a ter contactos.
- 5 - Tamén estamos comezando a nosa colaboración con organizacións do Movemento
- 6 Panafricanista, e vemos con interese os últimos movementos decoloniais que se están
- 7 a dar no Sahel.
- 8 - Manter a nosa participación nas distintas plataformas, en función da súa viabilidade e
- 9 oportunidade. Seguiremos traballando como até o de agora con TUED (Sindicatos pola
- 10 Enerxía Democrática), trataremos de intensificar o nivel de compromiso de ETUN coa
- 11 causa que defende (Rede sindical Europea pola Xustiza para Palestina). Apostaremos
- 12 pola recuperación da actividade de ALTER SUMMIT, e seguiremos formando parte da
- 13 recentemente constituída Internacional Antifascista.
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37
- 38
- 39
- 40
- 41
- 42
- 43
- 44
- 45
- 46
- 47

Confederación Intersindical Galega
